

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **S. K.**, nar. X., alias **R. K.**, nar. X., štátny príslušník Indickej republiky (ďalej len India), naposledy v zahraničí bytom: K.O., aktuálne s miestom pobytu: Pobytový tábor Migračného úradu MVSR R., zastúpený JUDr. Z. Š., L. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. MU-234-18/PO-Ž-2010 zo dňa 5.8.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/51/2010-32 zo dňa 15. decembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/51/2010-32 zo dňa 15. decembra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku potvrdil rozhodnutie č. MU-234-18/PO-Ž-2010 zo dňa 5.8.2010, ktorým odporca s poukazom na § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci a k námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajský súd uviedol, že podľa jeho názoru nie sú tieto námietky dôvodné. Odporca zistil stav veci zákonným spôsobom, vychádzajúc jednak z obsahu pohovoru s navrhovateľom, ako aj z obsahu predchádzajúceho azylového spisu odporcu, jednak z obsahu správ, ktoré vyhľadal z rôznych zdrojov a založil do spisu. Predmetné správy boli zamerané na získanie informácií, nadväzujúcich na obsah navrhovateľových výpovedí a jednak na zistenie prípadných rizík návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu. Odporca špecifikoval tieto správy buď ich označením (Správa o ľudských právach v Indii, vydaná Ministerstvom zahraničných vecí USA z 25.2.2009), resp. označením zdroja (www.indianembassy.sk), resp. označením komplexného materiálu, obsahujúceho ďalšie správy (ČAS: MU-612/PO-Ž-2008). Pokiaľ navrhovateľ v takomto označení zdrojov vidí nezrozumiteľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, takéto jeho hodnotenie nie je dôvodné. Zodpovedá skutočnosti, že odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyčerpávajúcimi a detailným spôsobom všetky zdroje z ktorých čerpal získané informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, tento fakt však nespôsobuje nedostatočné zistenie stavu veci, resp. nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozhodnutia. Navrhovateľ v priebehu konania na súde, po uplynutí lehoty na podanie opravného prostriedku založil do spisu dva dokumenty (kópiu stranického preukazu, prehlásenie pána Č. R.). Krajský súd uviedol, že tieto dokumenty nemohol vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu akceptovať, nakoľko ich odporca nepredložil odporcovi v priebehu azylového konania (§ 250i, ods. 1 O.s.p.). Nad rámec aplikácie tohto zákonného ustanovenia však krajský súd poukázal na skutočnosť, že kópia takýmto spôsobom predloženého stranického preukazu je výrazne odlišnou od popisu stranického preukazu, ktorý navrhovateľ uviedol v priebehu vstupného pohovoru, teda ak by aj navrhovateľ túto kópiu preukazu predložil odporcovi v azylovom konaní, jeho hodnovernosť ako dôkazu by bola nulová. Podobne by tomu bolo v prípade prehlásenia pána Č. R., v prehlásení označeného ako otca navrhovateľa. Navrhovateľ totižto ako meno svojho otca uviedol meno S. K., ktorý býva v obci K.. Na predmetnom prehlásení je však ako meno otca navrhovateľa uvedené meno Č. R., bývajúcí v obci C..

K otázke správnosti právneho posúdenia veci krajský súd uviedol, že podľa jeho názoru je právne posúdenie navrhovateľovej žiadosti o azyl správne. Je objektívnou skutočnosťou, že navrhovateľ v aktuálnom azylovom konaní uviedol ako dôvod svojej žiadosti o azyl skutočnosť, ktoré sú inými ako tie, ktoré uviedol v priebehu svojho prvého azylového konania, včítane ďalších údajov, zisťovaných pri spísaní dotazníka. Už iba táto skutočnosť svedčí o nedôveryhodnosti

navrhovateľa. Vysvetlenie navrhovateľa, že tak urobil na radu prevádzčača na tomto konštatovaní nič nemení. K nedôveryhodnosti navrhovateľa prispelo aj nesprávne označenie politickej strany, ktorej mal byť údajne členom. Navrhovateľ uviedol ako názov strany: "Haryana Lok Dal", pričom ako to vyplýva zo správ o Indii, v štáte Haryana pôsobí strana "Indický národný Lok Dal". Ďalej krajský súd skonštatoval, že ak by sa aj udalosti udiali tak, ako ich navrhovateľ opísal v aktuálnom konaní, skonštatovanie navrhovateľa o nepreukázaní naplnenia dôvodov udelenia azylu by bolo správne. Ako to totižto vyplýva z posledného navrhovateľovho opisu udalostí (príbehu), ním opísaného, ataky voči nemu nevyznievajú ako perzekúcia z politického dôvodu, ale ako dôsledok istej "výmeny názorov" medzi vrstovníkmi, pochádzajúcimi z rovnakej dediny. Navyše navrhovateľ tieto útoky, resp. zranenia v ich dôsledku oznámil na polícii, ktorá vec riadne zadokumentovala a konala v nej. Krajský súd tiež uviedol, že od posledného "útoku", ku ktorému došlo v decembri 2007 sa už žiaden incident nezopakoval a to ani do navrhovateľovho odchodu z Indie, ku ktorému došlo v máji, resp. v júli 2008. V tejto súvislosti tiež krajský súd poukázal na skutočnosť, že ak sa aj navrhovateľ cítil byť ohrozeným spôsobom, ktorý pred odporcom opísal, mal možnosť interne sa presídliť v rámci štátu v ktorom žil (Haryana), resp. v rámci Indie, čím by svoje údajné problémy vyriešil. To však navrhovateľ neurobil, čo je tak isto dôvod k neudeleniu azylu ako najvyššej formy medzinárodnej ochrany. Preto ak odporca navrhovateľovi azyl neudelil, postupoval pri tomto rozhodnutí v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o neposkytnutie doplnkovej ochrany, navrhovateľovi zjavne nehrozí výkon či uloženie trestu smrti, keďže ako to sám uviedol, v Indii nebol nikdy trestne stíhaný. Ako to tiež vyplýva zo správ, založených v spise odporcu, indickí navrátilci včítane neúspešných žiadateľov o azyl, sa pri svojich návratoch nestretávajú so zlým zaobchádzaním. V Indii nie je ozbrojený konflikt, v dôsledku ktorého by bola osobná integrita navrhovateľa ohrozená. Ak teda odporca navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu, jeho rozhodnutie považoval krajský súd za súladné so zákonom.

Krajský súd preto rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a zákonné.

Krajský súd rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti navrhovateľa, pretože i napriek riadne a opakovane doručenému predvolaniu sa tento na pojednávanie nedostavil. Krajský súd ďalej poznamenal, že tak podaný návrh, ako aj reakcia navrhovateľa zo dňa 30.9.2010 na výzvu súdu zo dňa 14.9.2010, a tiež podanie navrhovateľa, ktorým súdu 28.9.2010 doručil dôkazy, boli

napísané v jazyku slovenskom, súd teda nemal pochybnosti o tom, že navrhovateľ porozumel všetkým súdnym zásielkam, včítane predvolania na pojednávanie.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu včas odvolanie, v ktorom namietal, že postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľ namietal, že je štátnym občanom Indie a neovláda slovenský jazyk, jeho materinským jazykom je jazyk harijánsky. Vyhlásenie o udelenie azylu ako aj vstupný aj doplňujúce pohovory s ním boli vždy vykonané za prítomnosti tlmočníka z jazyka hindi, o prítomnosť tlmočníka počas pojednávania žiadal aj v prípise – odpoveď na výzvu súdu zo dňa 30.9.2010, pretože nerozumie po slovensky. Navrhovateľ nesúhlasí s argumentáciou krajského súdu týkajúcej sa rozhodnutia bez prítomnosti navrhovateľa. Krajský súd nemal dôvod predpokladať, že navrhovateľ rozumie slovenskému jazyku. Krajskému súdu malo byť z jeho predchádzajúcej činnosti známe, že pobytový tábor navštevujú právnici z mimovládnych organizácií, ktorí poskytujú žiadateľom o azyl právnu pomoc aj vo forme prípravy právnych podaní, preto boli podania navrhovateľa doručené súdu v slovenskom jazyku.

Vzhľadom na skutočnosť, že predvolanie bolo navrhovateľovi doručené v jazyku slovenskom, ktorému nerozumie, nevedel identifikovať, kedy a kde sa má dostaviť na pojednávanie, ani čo je obsahom zásielky z Krajského súdu v Bratislave a keďže nemal právneho zástupcu, nemal ho kto ani poučiť o obsahu predmetnej zásielky. Tým mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa k predmetu konania. Krajský súd mu zabránil v účasti na pojednávaní o jeho opravnom prostriedku a tým mu odňal možnosť konať pre súdom. Krajský súd svojím postupom porušil právo navrhovateľa na spravodlivé súdne konanie a právo na to, aby súd s navrhovateľom konal v jazyku, ktorému rozumie. Krajský súd mal doručiť navrhovateľovi predvolanie na pojednávanie v jazyku, ktorému navrhovateľ rozumie, a to harijani alebo hindi, a tak zabezpečiť jeho účasť na pojednávaní.

Na základe uvedeného navrhovateľ žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa v stanovenej lehote vyjadril listom zo dňa 16.2.2011. Uviedol, že navrhovateľ nebol v krajine pôvodu prenasledovaný z dôvodu svojej politickej príslušnosti, ani pre zastávanie určitých politických názorov. V opravnom prostriedku neuviedol

žiadne také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by oprávňovali migračný úrad udeliť mu azyl, prípadne poskytnúť mu doplnkovú ochranu. Taktiež v danom prípade nie je predpoklad, že by po návrate menovaného do krajiny pôvodu, ktorý bez problémov žil dlhší čas v inej časti krajiny, by táto situácia u neho mohla vyvolať oprávnené obavy z prenasledovania z dôvodov uvedených v Ženevskom dohovore z r. 1951 o právnom postavení utečencov a v zákone o azyle.

Podľa názoru odporcu žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu bola posúdená zákonným spôsobom, všetky okolnosti ním uvádzané boli posúdené individuálne, ako aj vo všetkých relevantných súvislostiach. Odporca považoval napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu za správne, a námietky menovaného uvedené v opravnom prostriedku považuje za bezpredmetné a nerelevantné.

Odporca vzhľadom na uvedené navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozhodnutie vyhlásil dňa 17. mája 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Zo spisu krajského súdu odvolací súd zistil, že výzvou zo dňa 14.9.2010 vyzval krajský súd navrhovateľa, aby sa vyjadril, či súhlasí s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania a aby oznámil súdu, ktorý je jeho materinský jazyk, ktorému inému jazyku rozumie, resp. či môže konať pred súdom v jazyku slovenskom. Zároveň mu zaslal aj poučenie v jazyku slovenskom, ktorým vyzval navrhovateľa, aby v prípade zmeny adresy svojho pobytu túto skutočnosť súdu bezodkladne oznámil. Súčasťou poučenia je aj výzva na predloženie dôkazov alebo ich označenie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, ako aj výzva na predloženie procesného plnomocenstva, v prípade, že sa účastník dá zastupovať v konaní pred súdom inou osobou. resp. advokátom ako aj poučenie o tom, že ak sa niektorá zásielka určená

do vlastných rúk vráti ako neprevzatá z miesta trvalého alebo prechodného pobytu, z miesta, ktoré na doručovanie účastník označil, súd môže nasledujúce písomnosti ukladať na súde s účinkami doručenia k siedmemu dňu od odoslania rovnopisu doručovanej písomnosti zo súdu, aj keď účastník si zásielku s rovnopisom neprevezme a napokon poučenie, že kedykoľvek má účastník možnosť požiadať o doručenie písomnosti i na adrese iného miesta v SR, ak na takéto miesto môže byť písomnosť doručená zákonom predpísaným spôsobom, s poučením, že si účastník môže zvoliť zástupcu pre doručovanie.

Navrhovateľ predmetnú výzvu prevzal dňa 21.9.2010.

Na výzvu odpovedal podaním zo dňa 30.9.2009, kde uviedol, že trvá na tom, aby sa v predmetnej veci uskutočnilo pojednávanie za jeho účasti a chcel by využiť právo konať v jazyku, ktorému rozumie, a to haryanvi, alebo hindi, ktorému ale rozumie iba čiastočne, asi na 50 %.

Predvolanie na pojednávanie na termín 15.12.2010 krajský súd doručil navrhovateľovi na adresu uvedenú v podanom opravnom prostriedku Pobytového tábora MÚ MVSR R. Predvolanie na pojednávanie (v jazyku slovenskom) navrhovateľ prevzal dňa 15.11.2010.

Odvolací súd vzhľadom na odvolaciu námietku navrhovateľa, skúmal otázku, či boli splnené zákonom stanovené podmienky pre rozhodnutie veci v neprítomnosti navrhovateľa, keď predvolanie a poučenie súdu mu bolo doručené v jazyku slovenskom.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že navrhovateľ v konaní pred odporcom uviedol, že ovláda jazyk hindi, v ktorom sa uskutočnili aj pohovory s navrhovateľom.

Podľa § 246c ods. 2 OSP (účinného od 1.1.2008) písomné predvolanie na pojednávanie vo veciach azylu a doplnkovej ochrany sa účastníkovi konania doručí v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie.

Za daného stavu postup krajského súdu nebol správny, keď predvolanie na pojednávanie doručil navrhovateľovi v jazyku slovenskom, hoci navrhovateľ v konaní pred odporcom komunikoval v jazyku hindi z čoho vyplynulo, že slovenský jazyk neovláda.

Povinnosť súdu predvolať navrhovateľa na pojednávanie v jazyku, ktorému navrhovateľ rozumie vzniká v prípade, že súd zistí alebo mohol zistiť, že navrhovateľ ako účastník konania neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre rozhodnutie v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý síce predvolanie prevzal, svoju neprítomnosť neospravedlnil, avšak predvolanie v jazyku slovenskom účastníkovi, ktorý jazyku slovenskému nerozumie, nespĺňalo požiadavky riadneho predvolania s následkami v zmysle § 101 ods. 2 OSP, keď občiansky súdny poriadok umožňuje súdu pokračovať v konaní aj keď sú účastníci nečinní.

Takýmto postupom súdu by bolo navrhovateľovi odňaté právo na verejné prejednanie veci /garantované článkom 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd/ a k takémuto procesnému pochybeniu prihliadol odvolací súd po námietke navrhovateľa, ktorý namietal, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom.

Odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie NS SR sp. zn. 4SžoKS 60/2006 zo dňa 27.2.2007, keď najvyšší súd na takéto pochybenie súdu prihliadol aj bez predchádzajúcej námietky

účastníka konania, pretože ako vyplynulo z odôvodnenia predmetného rozhodnutia, takéto pochybenie by mohlo mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dospel k záveru, že námietka navrhovateľa je dôvodná a rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

S poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 OSP odvolací súd o trovách konania nerozhodol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 17. mája 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová